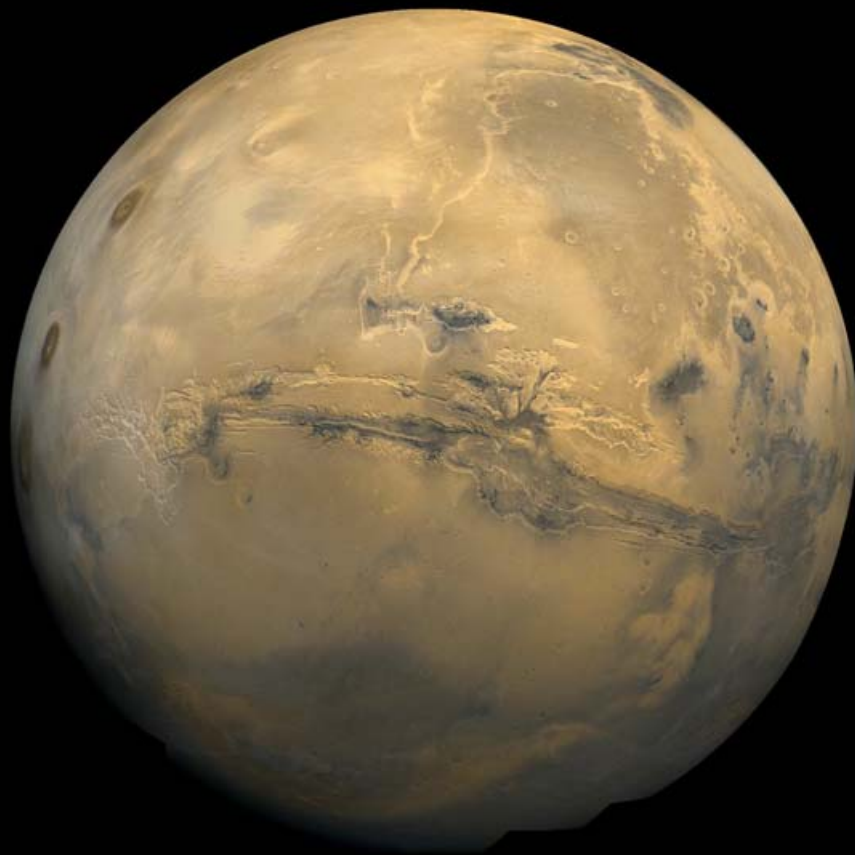

Finnes det
liv på Mars?

ROMDAGEN 2009

Velkommen til Romdagen 2009!

Tid: lørdag 31. oktober, kl. 11.15

Sted: Norsk Teknisk Museum, Kjelsås i Oslo

Åpent for alle, gratis adgang. Utstilling åpner kl. 10.45

Program

11.30 - 12.15 Kan det vi vet om liv under ekstreme forhold på jorden fortelle noe om mulig liv i rommet?

Reidun Sirevåg forklarer hva vi mener med liv og tar for seg mikroorganismer som viser ulike måter å tilpasse liv til ekstreme forhold på planeten Jorden. Astrobiologi vil bli nevnt i denne sammenhengen. **Reidun Sirevåg** er professor i mikrobiologi ved Universitetet i Oslo, og generalsekretær i Det Norske Videnskaps-Akademi.

12.30 - 13.15 Jakten på liv på andre planeter - med Svalbard som øvingsområde

Romferder til Mars i nær fremtid kan forandre for alltid hvordan vi betrakter menneskehetens plass i Universet og er en drivkraft for teknologiske nyvinninger som vil forandre livet vårt på Jorda. Arctic Mars Analog Svalbard Expedition (AMASE) bruker Svalbard som testsite for utvikling av teknologi for fremtidige "Search for Life"-ferder til Mars for NASA og ESA. **Hans E.F. Amundsen** arbeider som konsulent innenfor oljeleting og romfart. Han er medlem av NASA Astrobiology Institute og er ekspedisjonsleder for AMASE.

13.30 - 14.15 Bemannet romfart - hva nå?

Erik Tandberg forteller om fremtidsplanene for bemannet romfart i USA og andre land. **Erik Tandberg** er sivilingeniør og Norges mest kjente romfartsekspert. Han har kommentert nyheter om Romfart siden 1960-tallet. I 2007 ble han utnevnt til Ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden for sitt opplysningsarbeid om romfart.

14.30 - 15.15 Satelittkringkasting - hva, hvordan, og hva skjer i fremtiden

Foredraget tar for seg historie, teknikk, litt om TV-formater, dagens status og svarer på spørsmålet: Hvor går satelittkringkasting? **Torkel Aamodt Thoresen** er teknologisjef i Telenor Satellite Broadcasting AS. Han har 20 års erfaring med TV, og har jobbet med satelittkringkasting de siste 11 årene. Før dette arbeidet han i NRK, med design av TV-produksjonssystemer.

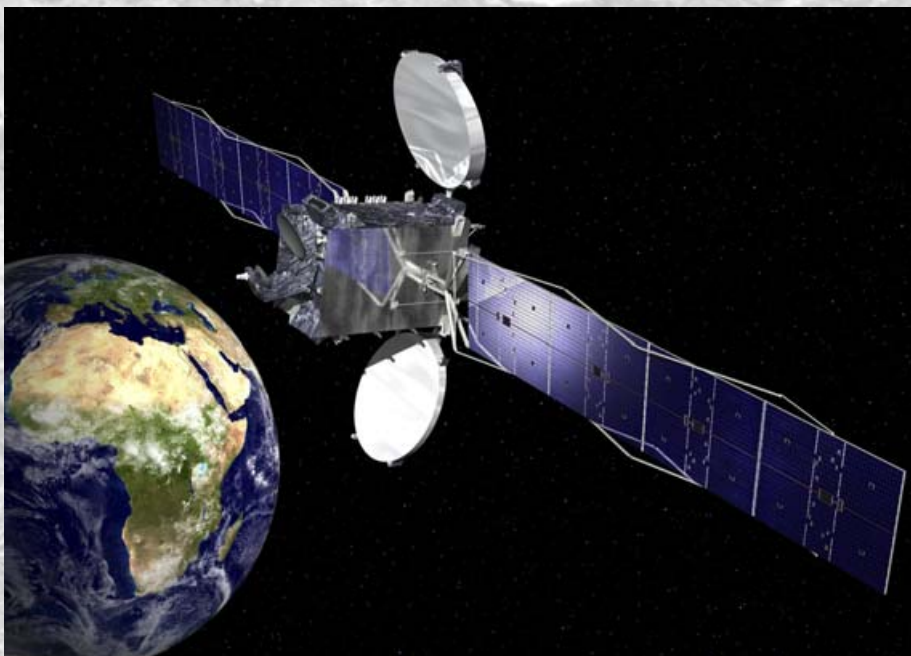
En varm kilde i Yellowstone National Park hvor temperaturen er nesten på kokepunktet. Her finnes det liv. (Foto: T.D Brock)

NASAs nyeste forskningsferd til Mars heter Mars Science Laboratory. Dette er stort, sofistisert, mobilt laboratorium som skal kunne analysere prøver gravd opp fra bakken og kjerner drillt fra Mars-steiner. Laboratoriet vil ha den mest avanserte vitenskapelige nyttelasten som noen gang er sendt til Mars. Mål: Undersøke Mars sitt potensiale for mikrobiiske livsformer.

NASA er i ferd med å utvikle et nytt bemannet romfartøy, Orion, som er ment å skulle ta over transporten til den Internasjonale romstasjonen når romfergene går av med pensjon. Orion er også ment å skulle bringe mennesker til Månen etter 2020, som et steg på veien mot bemannede ferder til Mars. Men planene for Orion og nye ferder til Månen vil kunne bli endret av Obama-administrasjonen.

Telenors kringkastings satellitt Thor 5, skutt opp i februar 2008.

Romdagen 2009 er gratis og åpen for alle, og arrangeres av Norsk Astronautisk Forening, med støtte fra Norsk Romsenter. Se www.romfart.no for tilbud om medlemskap og abonnement på vårt populærvitenskapelige blad *Romfart*.

Norsk Astronautisk Forening
postboks 52 Blindern, 0313 Oslo
tlf. 880 03 130
e-post: naf@romfart.no

www.romfart.no